משניות מבוארות

מסֶכֶת נְגָעִים פרק יד

חֲכָמִים אוֹמְרִים עַד שֶׁיִּשְׁהֶה כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס. אָמְרוּ לוֹ חֲכָמִים לְרַבִּי יְהוּדָה, הַלָּכָה **מָה אִם בִּזְמַן שֶׁכָּל גּוּפוֹ טָמֵא כְּגוּן שֶׁנִּכְנַס לְתוֹךְ הַבַּיִת, לֹא טִמֵּא אֶת מַה שֶׁעָלָיו עַד שֶׁיִּשְׁהֶא כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס, כָּל וְחֹמֶר בִּזְמַן שֶׁאֵין כָּל גּוּפוֹ טָמֵא,** כְּגוֹן הַכָּא שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּחוּץ, **אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא יִטְמָא אֶת מַה שֶׁעָלָיו עַד שֶׁיִּשְׁהֶא כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס.** וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מְצִינוּ שֶׁיֵּשׁ כֹּחַ הַטֻּמְאָה לְהִתְאַחֵר, שֶׁהֲרֵי הַנִּכְרִי שֶׁבְּתוֹכוֹ הַבַּיִת לֹא מְקַבְּלִים טֻמְאָה, שֶׁנִּכְנְסוּ לְבֵית הַמִּנְּוָן מְלֻכְלָכִין בְּכֵלִים, הֲרֵי כֵּלִים טְמֵאִים מִיָּד, וְיִשְׂרָאֵל שֶׁמְּקַבֵּל טֻמְאָה, אֵינוֹ מְטַמֵּא כֵּלִים שֶׁעָלָיו עַד כְּדֵי אֲכִילַת פְּרָס, וְלָכֵן גַּם כְּאֵלּוּ כֵּיוָן שֶׁהַיִּשְׂרָאֵל נִשְׁאַר טָהוֹר, הֲרֵי הַכֵּלִים טְמֵאִים מִיָּד. **יא) מְצוּרָע שֶׁנִּכְנַס לְבֵית כָּל הַכֵּלִים שֵׁשׁ שָׁם טְמֵאִין, אֲפִילּוּ עַד הָרוּחוֹת,** וַאֲפִילּוּ לְמַעְלָה מִגֹּבַהּ אָדָם. **רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר** רַק **עַד אַרְבַּע אַמּוֹת,** קָסָבַר רִבִּי שִׁמְעוֹן לְמַעְלָה מֵאַרְבַּע אַמּוֹת רְשׁוּת אַחֶרֶת, דִּקּוּמוֹתוֹ שֶׁל אָדָם בְּיוֹנִוּי גְּ' אַמּוֹת, וְאָמְנָה לְפֹשׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם. כֵּלִים שֶׁאָמַרְנוּ שֶׁהֵם טְמֵאִים מִיָּד טְמֵאִים, כְּשֶׁנִּכְנְסוּ הַמְּצוֹרָע בְּבַיִת. **רִבִּי יְהוּדָה הַנִּי,** פּוֹרֵשׁ בְּנִכְנָס בְּרִשּׁוּת מְסֻמֶּנֶת מִיָּד, מִשּׁוּם דְּהֲוֵי מוֹשְׁבוֹ מִיָּד. דְּקָלְעֵל מִשָּׁנָה זוֹ יְנִיחוּ שָׁם בְּהֶעְרֵה, וּבְנִכְנָס שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת אֵלּוּ הֲוֵי מוֹשְׁבוֹ אֶלָּא שֶׁהָה כְּדֵי הַדְּלֶקֶת הַנֵּר וְלֹא אִסְפֵּקָה, דְּהַאי דְּלֹא אִסְפֵּקָה מִשּׁוּם שֶׁהִיָּה טָרוּד בְּהַדְּלֶקֶת הַנֵּר. וְצָרִיךְ לוֹמַר דְּלֹא פְּלִיג רַבָּנַן, וְאַף פִּיּוּם נִתְנוּ לוֹ זֶה הַשִּׁעוּר (תוי"ט). **יב) נִכְנַס** הַמְּצוֹרָע **לְבֵית הַכִּסֵּת, עוֹשִׂין לוֹ מִחִצָּה גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים עַל רֹחַב אַרְבַּע אַמּוֹת,** אֲבָל פְּחוֹת מֵעֲשָׂרָה אֵינָהּ חֲשִׁיבָה מְחִיצָה לְהַצִּיל. וְלָמָּה צָרִיךְ רוֹחַב אַרְבַּע אַמּוֹת, שֶׁזֶּהוּ שִׁעוּר מְקוֹמוֹ שֶׁל אָדָם. וְאֶמְרִינָן בְּגְמָרָא (ברכות לא, ב) אֵיסוּר לַיֵּשֵׁב בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁל מִתְפַּלֵּל, וְכֵן מְצִינוּ (בעירובין מח) דְּאַרְבַּע אַמּוֹת חֲשִׁיב מְקוֹמוֹ שֶׁל אָדָם. **נִכְנַס לְבֵית הַכִּסֵּת רִאשׁוֹן וְיוֹצֵא אַחֲרוֹן,** כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְמָא אֶת הָעוֹמְדִים בְּצִדֵּי הַכִּסֵּת בְּשֵׁעַת כְּנִיסָתוֹ וְיִצִיאָתוֹ, דְּחִישִׁינָן שֶׁמָּא יַעֲמֹד מְעַט בְּשֵׁעָה שֶׁיּוֹצֵא. **כָּל הַמַּצִּיעַ צְמִיד פְּתִיל בְּאֹהֶל הַמֵּת, מַצִּיעַ צְמִיד פְּתִיל בְּבֵית הַמִّנְגָּע,** כְּגוֹן כְּלֵי חֶרֶס וְכָל אֵלּוּ דְּחִשִׁינָה בְּמִסֶּכֶת כֵּלִים (פרק ט), **וְכָל הַמַּצִּיעַ** הַנֵּר **מִכְסֶה בְּאֹהֶל הַמֵּת, מַצִּיעַ** לְשֶׁהוּא **מִכְסֶה בְּבֵית הַמִّנְגָּע,** הָיָה כְּגוֹן בּוֹר וכו' שֶׁאֵין צְרִיכִין צְמִיד פְּתִיל אֶלָּא כְּסוּי, כְּדַתְנָן בְּמַסֶּכֶת אֲהָלוֹת (פרק ח משנה ה) **דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כָּל הַמַּצִּיעַ צְמִיד פְּתִיל בְּאֹהֶל הַמֵּת מַצִּיעַ מִכְסֶה בְּבֵית הַמִّנְגָּע. וְכָל הַמַּצִּיעַ מִכְסֶה בְּאֹהֶל הַמֵּת, אֲפִילּוּ מַגֵּלָה בְּבֵית הַמִّנְגָּע, טָהוֹר,** דְּסוֹבֵר רִבִּי יוֹסֵי דְּטֻמְאַת הַמֵּת שֶׁהִיא חֲמוּרָה מִטֻּמְאָה, אֲבָל טֻמְאַת הַמִّנְגָּע שֶׁהִיא קַלָּה, שֶׁאֲיָתָה שְׁבִעָה, אֵינָהּ מִטֻּמְאָה בְּבוֹר וכו'.

פֶּרֶק יד א) כֵּיצַד מְטַהֲרִין אֶת הַמְּצוֹרָע, הָיָה מְבִיא פְּיֵלֵי שֶׁל חֶרֶשׁ כּוֹס שֶׁל חֶרֶשׁ **חֲדָשָׁה,** דִּכְתִיב (ויקרא יד, ה) "אֶל כְּלִי חָרֶשׁ שֶׁל מַיִם חַיִּים", מִקִּישׁ כְּלִי לְמַיִם שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה בְּהֶן מְלָאכָה, דְּהָא "מַיִם חַיִּים" כְּתִיב (שם), **אַף כְּלֵי שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה בּוֹ מְלָאכָה, וְנוֹתֵן לְתוֹכָהּ רְבִיעִית** מְמֻעָּטָן **מַיִם חַיִּים.**

מסֶכֶת נְגָעִים פרק יד

הַבִּיא כַּפָּרָתוֹ, הַבִּיא קָרְבָּנוֹתָיו, **אוֹכֵל בְּקָדָשִׁים.** נִמְצְאוּ **שֶׁלֹּשׁ טְהָרוֹת בְּמִצְוֹרָע** א) טְבוּל יוֹם, ב) הֶעֱרֵב שֶׁמֶשׁ, ג) הֲבָאת קָרְבְּנוֹתָיו. **וְשֶׁלֹּשׁ טְהָרוֹת בְּיוֹלֶדֶת.** (הוּא הַדִּין בְּזָב וְזָבָה, וְנִקְט יוֹלֶדֶת מִשּׁוּם דִּכְתִיב בְּהָהִיא). **ד) שְׁלֹשָׁה מִגְּלַחִין** שֵׂעָרָן **וְתִתְגַּלֵּחַ הַמְּצוֹרָע וְהַלְּוִיִּם** כְּשֶׁנִּתְחַנְּכוּ לַעֲבוֹדָה בְּמִשְׁכָּן, וְאֵין מְצִנָּה שֶׁל לְוִיִּם נוֹהֵג לְדוֹרוֹתֵיהֶם. **וְכָלָן שֶׁגִּלְּחוּ שֹׁלֶא בְּתַעַר אוֹ שֶׁשִּׁירוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, לֹא עָשׂוּ כְּלוּם,** וְכַנִּרְאֶה מִן נְזִיר (דף ט) דְּלֹקוּת בְּתוֹךְ שְׁנֵי נְזִירוּתוֹ לוֹקֶה, בְּאַחַת, לְעֵבֶר, בִּשְׁתַּיִם, שֶׁאִם הִשְׁאִיר שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת לֹא קִיֵּם מִצְוַת גִּלּוּחַ, אֲבָל אֵין הַגִּלּוּחַ מְעַכֵּב בְּנָזִיר. **ה) שְׁתֵּי צִפֳּרִים שֶׁמָּבִיא מְצוֹרָע לְטַהֲרָתוֹ, מְצִוָּתָן שֶׁיְּהוּ שְׁוּוֹת בְּמַרְאֶה, וּבְקוֹמָה, וּבְדָמִים,** דִּכְתִיב (ויקרא יד, ד) "שְׁתֵּי צִפֳּרִים" וְהָא מִעוּט צִפֳּרִים שְׁתַּיִם, לָמָּה כָּתַב בְּתוֹרָה "שְׁתֵּי", לְלַמֵּדְךָ שֶׁיִּהְיוּ שְׁוּוֹת, **וּלְקִיחָתָן אַחַת,** דִּכְתִיב **וְלָקַח שְׁתֵּי צִפֳּרִים אַחַת לַמֶּחֱרָה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָם שְׁוּוֹת כְּשֵׁרוֹת,** דִּכְתִיב (שם) שְׁתֵּי פְּעָמִים צִפּוֹר, לְרַבּוֹת. וְכָן אִם **לָקַח אַחַת הַיּוֹם וְאַחַת לְמָחָר, כְּשֵׁרוֹת. שֶׁחֹט אַחַת מֵהֶן וְנִמְצֵאת שֹׁלֶא הָיְתָה דְּרוֹר, יִקַּח זוֹג לְשְׁנֵיהָ.** (דְּלֵא כְּשֵׁעֲרֵי יוֹם כִּפּוּר, דְּשָׁם צָרִיךְ לְהָבִיא שְׁתַּיִם חֲרָרִים). הָרִאשׁוֹנָה הָיוּ הַצִּפֳּרִים **מִתְּרֻמָּה בְּאֲכִילָה. שֶׁחָטָהּ וְנִמְצֵאת טְרֵפָה, יִקַּח זוֹג לְשְׁנֵיהָ,** דִּכְתִיב (שם ד) "חַיּוֹת" פְּרֹט לִטְרֵפוֹת. **הָרִאשׁוֹנָה הָיְתָה הַטְּרֵפָה מִתְּרֻמַת הַבְּנָאָה. נִשְׁפַּךְ הַדָּם, תְּמוּת הַמִּשְׁתַּלֵּחַת.** מִתָּה **הַמִּשְׁתַּלֵּחַת, יִשָּׁפֵךְ הַדָּם: ו מְצוּת עֵץ אֶרֶז, אַרְבָּו אַמָּה וְקַבְּעוּ כְּרוּבֵי בָּרֶע הַמִּטָּה. אֶחָד לְשָׁנִים, וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה. מְצוּת אֵזוֹב, לֹא אֵזוֹב רוֹחֵל, לֹא אֵזוֹב כּוֹחֵלִי, לֹא אֵזוֹב רוּמִי, לֹא אֵזוֹב מִדְבָּרִית, וְלֹא כָּל אֵזוֹב שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׁם לְוִי: ז בֵּיוֹם הַשְּׁמִינִי מֵבִיא שֶׁלֹּשׁ בְּהֵמוֹת, חַטָּאת וְאָשָׁם וְעוֹלָה. וְחִדֵּשׁ הָיָה מֵבִיא חַטָּאת הָעוּף וְעוֹלַת הָעוּף: ח בָּא לוֹ אֵצֶל הַכֹּהֵן, וְקִמֵּעַ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו, וְאָחַז בַּיָּד. זֶה שֶׁקִּבֵּל בְּכָלִי, בָּא וּזְרָקוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ. וְזֶה שֶׁקִּבֵּל בַּיָּד, בָּא לוֹ אֵצֶל הַמְּצוֹרָע, וְהַמְּצוֹרָע טָבַל בְּלִשְׁכַּת הַמְּצוֹרָעִים, בָּא וְעָמַד בַּשַּׁעַר נִקְבוֹר,** דִּכְתִיב (שם יא) "לִפְנֵי ד'". **רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הָיָה צָרִיךְ לִדְרֹךְ.** שֶׁכְּבָר טָבַל מִעֶבֶר, כְּדַכְתִיב (שם ט) "וְהִיָּה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח וגו' וְכִבֵּס אֶת בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם". וְחַכָּמִים סוֹבְרִים הוֹאִיל וְהוּא עוֹלֶה לְטַמְּאָה, שֶׁמָּא לֹא שָׁמַר עַצְמוֹ לְטַהֲרָה, קְרָאוּי וְטִמְּא אֶחֱרֵת שֶׁבְּדֶל. לְפִיכָךְ צָרִיךְ טְבִילָה אַחֶרֶת מִסְּפֵק. **ט) הַכֹּהֵן הַמְצוֹרָע רָאשׁוֹן אֵינוֹ לְעֵדוּת** יִשְׂרָאֵל, לְפִי שֶׁעֵדוּת יִשְׂרָאֵל אֵין מְחֻסָּר כְּפּוּרִים נִכְנָס לְשָׁם, דָּם הָאֵשָׁם נִסְפָּל בְּיוֹצֵא. לְקַל מְכַנִּים רַק רִאשׁוֹן וְיָדוֹ וְרַגְלוֹ לְתוֹךְ הָעֲזָרָה, וּבִיאָה בְּמִקְצָת לֹאו שְׁמָה בִּיאָה. **וְנִתְּנוּ הַמִּתְּנוֹת** שֶׁל **תְּנוּר בְּדֶרֶךְ הַמְּצוּעָ** שֶׁל **אָזְנוֹ,** אַחַר כָּךְ הַכֹּהֵן **יָדוֹ וְנִתַּן עַל בֹּהֶן הָעֵצֶב יָדוֹ, וְנִתַּן עַל בֹּהֶן רַגְלוֹ. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שֶׁלִּשְׁתָּם, הָיוּ רִאשׁוֹן וּבֹהֶן יָדוֹ וּבֹהֶן רַגְלוֹ הָיָה מְכַנִּים כְּאֶחָד, אִם אֵין לוֹ רַגְלוֹ הָיָה מְכַנִּים בְּיָד וְאוֹ בֹּהֶן רַגְלוֹ אֵין יָמִינִי, אֵין לוֹ טְהָרָה עוֹלָמִית, דְּבָעֵינָן דְּכַתְּרֵיהּ בְּקָרָא, וְדַוְקָא שֶׁכָּל שֶׁהוּא עוֹלָמִית, לְאַחַר שֶׁנִּזְקַק לְטָהֳרָה. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר נוֹתֵן הוּא עַל מְקוֹמָן,** דְּלֵא בְּעֵינָן כְּדַכְתִיב בְּקָרָא. **רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אִם נָתַן עַל שֶׁל שְׁמֹאל יָצָא, וּבְגִמָּרָא** סְתָרֵהּדְרִין מה. **גָּרִיס נוֹתֵן** (הוּא) **עַל שֶׁל שְׁמֹאל וְיוֹצֵא. יא) נָטַל מֹלֵג הַשֵּׁמֶן שֶׁהָעֲלָה אִם בְּלֹא עִם הָאֵשָׁם בְּמִקּוֹם שֶׁחִיטָתוֹ בְּצָפוֹן, וְהָיָה מְזֻמָּן שָׁם, וְיָצַק לְתוֹךְ כַּפּוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, דִּכְתִיב** (שם טז) "וְיָצַק עַל כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמֹאלִית", מִשְּׁמַע שֶׁיְּצַק עַל כַּף כֹּהֵן אַחֵר, **וְאִם יָצַק לְתוֹךְ פִּי עַצְמוֹ, יָצָא. טֹבֵל שֶׁל כֹּהֵן שֶׁיָּצַק, אֶת אֶצְבָּעוֹ בְּשֶׁמֶן שֶׁבְּכַף חֲבֵרוֹ, וְהִזָּה שִׁבְעָה פְּעָמִים כְּנֶגֶד בֵּית קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים,** מִשּׁוּם דְּשֶׁמֶן שֶׁבְּכַף (שם טז) "שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי ד'", וְהָכִינוּ הַמְּצוּעָה עוֹמֶדֶת בְּעֲזָרָה וְהוּפֹךְ פְּנֵי לְצַד קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וּמַזֶּה בְּלֹא קָרְקַע הָעֲזָרָה, **עַל כָּל הַזָּיָה שֶׁהִיָּה מַזֶּה. צָרִיךְ טְבִילָה,** שֶׁכָּל פְּעָם טוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ בְּשֶׁמֶן. וְשֶׁבַע פְּעָמִים בְּשֶׁמֶן בְּקָרָא גַּם אֶטְבֹּל אֶצְבָּעוֹ בְּשֶׁמֶן קָאֵי. **בָּא לוֹ אֵצֶל הַמְּצוֹרָע, וְנִתַּן בְּרֹאשׁוֹ וּבְגָדָיו וְרַגְלוֹ, וְהִיוּ עַל תְּנוּר אֹזֶן וּבֹהֶן יָדוֹ וְרַגְלוֹ, נוֹתֵן אֶת הַדָּם שֶׁהוּא נוֹתֵן אֶת הַשֶّמֶן, שֶׁנֶּאֱמַר** (שם כח) "**הַנּוֹתֹר מִן הַשֶّמֶן אֲשֶׁר עַל כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר לְכַפֵּר. אִם לֹא נָתַן, לֹא כִּפֵּר. דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָא. רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר, שֶׁרֵי מִצְוָה הוּא, בֵּין שֶׁנְּתָנוֹ בֵּין שֶׁלֹּא נְתָנוֹ בֵּין שֶׁלֹּא נָתַן, כִּפֵּר, וּמַעֲלִין עָלָיו כְּאִלּוּ לֹא כִּפֵּר. חִסֵּר הַלֹּג עַד שֶׁלֹּא יָצַק לְכַפּוֹ הַשְּׂמֹאלִית, שֶׁלֹּא עָשָׂה מִצְוָה. טְהַר גִּבְרָא וּמַעֲלִין עָלָיו כְּאִלּוּ לֹא כִּפֵּר, שֶׁלֹּא עָשָׂה מִצְוָה. חִסֵּר הַלֹּג עַד שֶׁלֹּא יָצַק לְכַפּוֹ הַשְּׂמֹאלִית, וְנִמְלְאוּ, וְלֹא אָמְרִינָן שֶׁקִּבְּצָה לָהּ הַלֹּג שֶׁהוּא כְּלִי שֶׁרֶת, וְלֹא אָמְרִינָן שֶׁיְּהֵא פָּסוּל, דִּכְתִיב** (שם ב, ג) "מִן הַמִּנְחָה", פְּרֹט לְכַשֶּׁחִסְּרָה. אֲבָל אִם שֶׁמִּיצַּק הַשֶּׁמֶן מִפְּרֹס כְּנוּס שֶׁעֵר וּנְרָאֶה, אַף כָּל מְקוֹם שֶׁעֵר וּנְרָאֶה, לְמַעֲשֵׂי בֵּית הַכְּנֶסֶת בְּשֵׁעַת כְּנִיסָתוֹ וּיְצִיאָתוֹ, דְּחִישִׁינָן שֶׁמָּא יַעֲמֹד מְעַט בְּשֵׁעָה שֶׁיּוֹצֵא. **כָּל הַמַּצִּיעַ צְמִיד פְּתִיל בְּאֹהֶל הַמֵּת, מַצִּיעַ צְמִיד פְּתִיל בְּבֵית הַמִّנְגָּע,** כְּגוֹן כְּלֵי חֶרֶס וְכָל אֵלּוּ דְּחִשִׁינָה בְּמִסֶּכֶת כֵּלִים (פרק ט), **וְכָל הַמַּצִּיעַ** הַנֵּר **מִכְסֶה בְּאֹהֶל הַמֵּת, מַצִּיעַ** לְשֶׁהוּא **מִכְסֶה בְּבֵית הַמִّנְגָּע,** הָיָה כְּגוֹן בּוֹר וכו' שֶׁאֵין צְרִיכִין צְמִיד פְּתִיל אֶלָּא כְּסוּי, כְּדַתְנָן בְּמַסֶּכֶת אֲהָלוֹת (פרק ח משנה ה) **דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כָּל הַמַּצִּיעַ צְמִיד פְּתִיל בְּאֹהֶל הַמֵּת מַצִּיעַ מִכְסֶה בְּבֵית הַמִّנְגָּע. וְכָל הַמַּצִּיעַ מִכְסֶה בְּאֹהֶל הַמֵּת, אֲפִילּוּ מַגֵּלָה בְּבֵית הַמִّנְגָּע, טָהוֹר,** דְּסוֹבֵר רִבִּי יוֹסֵי דְּטֻמְאַת הַמֵּת שֶׁהִיא חֲמוּרָה מִטֻּמְאָה, אֲבָל טֻמְאַת הַמִّנְגָּע שֶׁהִיא קַלָּה, שֶׁאֲיָתָה שְׁבִעָה, אֵינָהּ מִטֻּמְאָה בְּבוֹר וכו'.

פֶּרֶק יד א) כֵּיצַד מְטַהֲרִין אֶת הַמְּצוֹרָע, הָיָה מְבִיא פְּיֵלֵי שֶׁל חֶרֶשׁ כּוֹס שֶׁל חֶרֶשׁ **חֲדָשָׁה,** דִּכְתִיב (ויקרא יד, ה) "אֶל כְּלִי חָרֶשׁ שֶׁל מַיִם חַיִּים", מִקִּישׁ כְּלִי לְמַיִם שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה בָּהֶן מְלָאכָה, דְּהָא "מַיִם חַיִּים" כְּתִיב (שם), **אַף כְּלֵי שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה בּוֹ מְלָאכָה, וְנוֹתֵן לְתוֹכָהּ רְבִיעִית מְמֻעָּטָן מַיִם חַיִּים.**

נוֹתֵן אֶת הַדָּם שֶׁהוּא נוֹתֵן אֶת הַשֶّמֶן, שֶׁנֶּאֱמַר (שם כח) "**עַל מְקוֹם דַּם הָאָשָׁם**". **פִּי הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּטַּהֵר לְכַפֵּר.** אִם לֹא נָתַן, לֹא כִּפֵּר. **דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָא. רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר, שֶׁרֵי מִצְוָה הוּא, בֵּין שֶׁנְּתָנוֹ בֵּין שֶׁלֹּא נְתָנוֹ בֵּין שֶׁלֹּא נָתַן, כִּפֵּר, וּמַעֲלִין עָלָיו כְּאִלּוּ לֹא כִּפֵּר. חִסֵּר הַלֹּג עַד שֶׁלֹּא יָצַק לְכַפּוֹ הַשְּׂמֹאלִית, וְנִמְלְאוּ, וְלֹא אָמְרִינָן שֶׁקִּבְּצָה לָהּ הַלֹּג שֶׁהוּא כְּלִי שֶׁרֶת, וְלֹא אָמְרִינָן שֶׁיְּהֵא פָּסוּל, דִּכְתִיב** (שם ב, ג) "מִן הַמִּנְחָה", פְּרֹט לְכַשֶּׁחִסְּרָה. אֲבָל אִם שֶׁמִּיצַּק הַשֶّמֶן מִמְּעַט בְּשֵׁעָה שֶׁיּוֹצֵא, דִּכְתִיב (שם ט) "בְּדָם הַחַטָּאת הַשַּׁחֲטָה עַל הַמַּיִם הַחַיִּים", דְּהַיְנוּ "חֲמָרִים יִהְיוּ נִכְנָסִים לְתוֹךְ הַבּוֹר, וְשָׁעוּר חֲמָרִים הַיְנוּ רְבִיעִית מַיִם חַיִּים, וּמִבְּיָא שְׁתֵּי צִפֳּרִים דְּרוֹר, הַיְנוּ צִפּוֹר שֶׁאֵינוּ מְקֻבָּל מְרוּחַ, וְדָר בְּבֵית הַכְּבֵשָׁה, וְהַיְינוּ הוּא עוֹשֶׂה **שֶׁחֹט אֶת אַחַת מֵהֶן עַל כְּלֵי חֶרֶשׁ שֶׁל מַיִם חַיִּים,** הַיְנוּ בְּאֲרָע **וְקוּבְרָה בְּפָנָיו,** לְפִי שֶׁאֲסוּרָה בְּהַנָּאָה. **נוֹטֵל עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תּוֹלַעַת,** צֶמֶר הָעֲשׂוּי לְקֵלְסוֹן וְצִבְעוֹ אָדֹם הַנִּקְרָא שָׁנִי, **וְכָרְכָן לְעֻנֵּי אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תּוֹלַעַת שֶׁבְּיָדוֹ הַלָּשׁוֹן, שֶׁל שְׁנֵי תּוֹלַעַת בְּחֹלֶט שֶׁהוּא יוֹתֵר אָרֹךְ מִן הָעֵץ אֶרֶז וְהָאֵזוֹב. דְּהֲוֵי שֶׁלְּשָׁתָן כַּאֲגֻדָּה אַחַת. וְהִקִּיף לָהֶן הַיְנוּ הַסְמִיךְ אֶל הָאֲגֻדָּה רָאשֵׁי אֲגַפִּים,** רָאשֵׁי כְּנָפַיִם, **וְרֹאשׁ הַזָּנָב שֶׁל צִפּוֹר שְׁנִיָּה, טָבַל בְּיַחַד בְּדָם הַשְּׁחוּטָה וּבַמַּיִם שֶׁבְּכֵלִי חֶרֶס, וְהִזָּה שִׁבְעָ פְּעָמִים לְאַחַר יָדוֹ,** הַיְנוּ עַל גַּב יָדוֹ, וּבְתַפְיֵי אֲחוֹרֵי פֵּס יָדוֹ **שֶׁל מְצוֹרָע, וְיָשׁ אוֹמְרִים שֶׁל מִצְחוֹ שֶׁל** מְצוֹרָע הַיְנוּ מַזֶּה, דְּרִישׁוּ (ויקרא יד, ז) "עַל הַמִּטַּהֵר", עֲלִיוֹנוֹ שֶׁל מִטַּהֵר, **וְכָךְ הָיָה מַזֶּה עַל הַשִּׁפּוּף שֶׁבְּבֵית הַמִّנְגָּע מִבַּחוּץ,** דִּכְתִיב (שם כא) "וְהִזָּה עַל הַבַּיִת", יַלְפִינָן שֶׁמְּבַחוּץ הוּא שֶׁיַּזֶּה וְלֹא בְּתוֹךְ הַבַּיִת. **ב) בָּא לוֹ לְשַׁלֵּחַ אֶת הַצִּפּוֹר הַחַיָּה,** אֵינוֹ הוֹפֵךְ פָּנָיו לְאַן לַיָּם, אִם בְּעִיר הַיּשֹׁבֶת עַל שְׂפַת הַיָּם, **וְלֹא לְעִיר וְלֹא לַמִּדְבָּר,** אִם הָעִיר יוֹשֶׁבֶת אֵצֶל הַמִּדְבָּר, **שֶׁנֶּאֱמַר** (שם נג) "**וְשִׁלַּח אֶת הַצִּפֹּר הַחַיָּה אֶל מחוץ לְעִיר אֶל פְּנֵי הַשָּׂדֶה**". מִכָּאן שֶׁאֵינוֹ הוֹפֵךְ פָּנָיו לְעִיר. **בָּא לוֹ לְגַלֵּחַ אֶת הַמְּצוֹרָע, הֶעֱבִיר תַּעַר עַל כָּל בְּשָׂרוֹ** (שם ט) "וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ", כֻּלָּל, "אֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת זְקָנוֹ וְאֶת גַּבַּת עֵינָיו", פְּרָט, "וְאֶת כָּל שְׂעָרוֹ" חָזַר וְכֻלָּל, כְּלָל וּפְרָט וְכֹלֵל אי אַתָּה בָּא אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט, מָה הַפְּרָט מִפְּרֹס כְּנוּס שֶׁעֵר וּנְרָאֶה, אַף כָּל מְקוֹם שֶׁעֵר וּנְרָאֶה. לְמַעֲשֵׂי בֵּית הַכְּנֶסֶת בְּשֵׁעַת כְּנִיסָתוֹ וּיְצִיאָתוֹ. לְמַעֲשֵׂי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּשֵׁעַת הַקְּטֹרֶת. שֶׁאֵינוֹ מְקוֹם שֶׁעֵר. וְשֶׁאֵינוֹ מְקוֹם כְּנוּס שֶׁעֵר. שֶׁאֵינוֹ מְקוֹם שֶׁעֵר. שֶׁאֵינוֹ הַשֵּׁעָר נִרְאֶה. כַּן פֵּרֵשׁ הָרַע"ב לְפִי דַּעַת הַסּוֹבֵר דְּדָרֵשׁ כָּל הַחוֹרֵה בְּכֹלֶל וּפְרָט וְכֹלֶל. אֲבָל בְּתוי"ט מַבִּיא דְּמַתְנִיתִין כְּרִבִּי עֲקִיבָא דְּדָרֵשׁ כָּל הַתּוֹרָה בְּרִבּוּי וּמִעוּט וְרִבּוּי, וְרִבָּה הַכֹּל לוֹ וְכוֹ' שֶׁאֵין צְרִיכִין צְמִיד פְּתִיל אֶלָּא מִעוּט אֶלָּא שֶׁהַחוֹשֵׁב. **וְכֵיוָן בְּגִדְיוֹ פְּרוּשׁ שֶׁמְּטַבְּלִין בְּגִדְיוֹ וְטָבֵל,** וְהָרֵי הוּא **טָהוֹר מִלְּטַמֵּא בְּבִיאָה,** וּמִלְּטַמֵּא לְטַמֵּא אָדָם וּבְגָדִים בְּמִגְּעָן, אֲבָל לֹא בְּמַשָּׂא. **אֲבָל לֹא בְּגָדָיו וְטָבֵל,** וְהָרֵי הוּא **נִכְנָס לְפָנִים מִן הַחוֹמָה,** אֲבָל עֲדַיִן מְנֻדֶּה הוּא **מֵבִיאוֹ שְׁבִעַת יָמִים, וְאִסּוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמִּטָּה.** פְּרוּשׁ לְעִנְיָן זֶה הוּא מְנֻדֶּה עֲדַיִן, דִּכְתִיב (שם ח) "וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים", "שוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם". וְיָשׁ גּוֹרְסִין אֵין אֲהֳלוֹ אֶלָּא אִשְׁתּוֹ, דִּכְתִיב (דברים כ, ה) "שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם". **ג) בֵּיוָם הַשְּׁבִיעִי מְגַלֵּחַ מְגַלֵּחַ שְׁנִיָּה כְּתַגְלֻחַת הָרִאשׁוֹנָה, כְּבַר בְּגִדְיוֹ וְטָבֵל, טָהוֹר מִלְּטַמֵּא כְּשֵׁרָץ, וְהָרֵי הוּא טָבוּל יוֹם, אוֹכֵל בְּתְרוּמָה.** הָעֲרִיב שֶׁמְּשׁוֹ, אוֹכֵל בְּתְרוּמָה.

הַבִּיא כַּפָּרָתוֹ, הַבִּיא קָרְבָּנוֹתָיו, **אוֹכֵל בְּקָדָשִׁים.** נִמְצְאוּ **שֶׁלֹּשׁ טְהָרוֹת בְּמִצְוֹרָע** א) טְבוּל יוֹם, ב) הֶעֱרֵב שֶׁמֶשׁ, ג) הֲבָאת קָרְבְּנוֹתָיו. **וְשֶׁלֹּשׁ טְהָרוֹת בְּיוֹלֶדֶת.** (הוּא הַדִּין בְּזָב וְזָבָה, וְנִקְט יוֹלֶדֶת מִשּׁוּם דִּכְתִיב בְּהָהִיא). **ד) שְׁלֹשָׁה מִגְּלַחִין** שֵׂעָרָן **וְתִתְגַּלֵּחַ הַמְּצוֹרָע וְהַלְּוִיִּם** כְּשֶׁנִּתְחַנְּכוּ לַעֲבוֹדָה בְּמִשְׁכָּן, וְאֵין מְצִנָּה שֶׁל לְוִיִּם נוֹהֵג לְדוֹרוֹתֵיהֶם. **וְכָלָן שֶׁגִּלְּחוּ שֹׁלֶא בְּתַעַר אוֹ שֶׁשִּׁירוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת, לֹא עָשׂוּ כְּלוּם,** וְכַנִּרְאֶה מִן נְזִיר (דף ט) דְּלֹקוּת בְּתוֹךְ שְׁנֵי נְזִירוּתוֹ לוֹקֶה, בְּאַחַת, לְעֵבֶר, בִּשְׁתַּיִם, שֶׁאִם הִשְׁאִיר שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת לֹא קִיֵּם מִצְוַת גִּלּוּחַ, אֲבָל אֵין הַגִּלּוּחַ מְעַכֵּב בְּנָזִיר. **ה) שְׁתֵּי צִפֳּרִים שֶׁמָּבִיא מְצוֹרָע לְטַהֲרָתוֹ, מְצִוָּתָן שֶׁיְּהוּ שְׁוּוֹת בְּמַרְאֶה, וּבְקוֹמָה, וּבְדָמִים,** דִּכְתִיב (ויקרא יד, ד) "שְׁתֵּי צִפֳּרִים" וְהָא מִעוּט צִפֳּרִים שְׁתַּיִם, לָמָּה כָּתַב בְּתוֹרָה "שְׁתֵּי", לְלַמֵּדְךָ שֶׁיִּהְיוּ שְׁוּוֹת, **וּלְקִיחָתָן אַחַת,** דִּכְתִיב **וְלָקַח שְׁתֵּי צִפֳּרִים אַחַת לַמֶּחֱרָה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָם שְׁוּוֹת כְּשֵׁ